

In samenwerking met :

Met de steun van :

Mensen in armoede uit Lede aan het woord!

**Armoede en onderwijs:
Ervaringen en voorstellen**
Mei 2010

Welzijnsschakel Lede

Berkenstraat 2 – 9340 Lede

053/80.47.13

trees.debusschere@telenet.be

Welzijnsschakel Lede : Wie zijn wij en wat doen wij?

De werking van de Welzijnsschakel Lede is gegroeid vanuit de jaarlijkse vormingsavond in het teken van de campagne van Welzijnzorg die georganiseerd wordt in samenwerking met verschillende sociale organisaties uit de gemeente Lede.

Huisbezoeken

De basis van onze werking zijn huisbezoeken bij een 25tal gezinnen in armoede door 12 vrijwilligers.

Groepsactiviteiten

We organiseren jaarlijks groepsuitstappen (b.v. Provinciaal domein Wachtebeke, Plopsaland,...) en groepsbijeenkomsten (o.a. nieuwjaarsreceptie) met als doel mensen uit hun isolement te halen en samen te brengen.

In april 2010 zijn we gestart met een groenten –en fruitcoöperatieve winkel waar gezinnen met een laag inkomen aan een goedkope prijs verse groenten en fruit kunnen kopen en waarbij de nadruk vooral ligt op ontmoeting en de kans tot een babbel.

Werken in tandem

Tijdens de huisbezoeken, groepsbijeenkomsten en de werkgroepen trachten we de gezinnen in armoede zoveel mogelijk te betrekken bij de werking. De basis is een “tandemwerking” waarbij mensen met en zonder armoede-ervaring samen op weg gaan.

Werken rond het recht op vrijetijdsparticipatie en onderwijs

Via een schoolcode en kansenpas willen we de toegang verbeteren voor gezinnen in armoede tot sociale, culturele en sportieve activiteiten in de gemeente.

We maken deel uit van de overkoepelende organisatie:

welzijnsschakels

www.welzijnsschakels.be

Inleiding

Als welzijnsschakel Lede ijveren wij al geruime tijd voor de uitwerking van een kansensysteem (soort vrijetijdskaart) die vrijetijdsactiviteiten zowel binnen als buiten de school toegankelijker kunnen maken voor gezinnen met een laag inkomen.

We hopen ook dat onze inspanningen zullen leiden tot de ondertekening van een schoolcode door alle scholen van Lede. Via dat engagement willen we samen met de scholen/OCMW armoede structureel aanpakken. Armoede, en dat kan U lezen in dit boekje, is veel meer dan een financieel probleem. Armoede lijdt tot uitsluiting op vele terreinen en kan pas stap voor stap overwonnen worden als gezinnen in armoede een volwaardige rol spelen.

In de regio zijn er al een aantal gemeenten (Haaltert, Erpe-Mere, Aalst) die beschikken over een schoolcode of schoolcharter en een kansenaswerking (zie bijlage 1 en 2) met positieve resultaten. Waarom zou Lede hun voorbeeld niet volgen? We hopen dan ook dat de kansenaswerking begin 2011 van start kan gaan in de scholen.

Met de ondersteuning van de vierdewereldgroep Mensen voor Mensen uit Aalst hebben het OCMW/gemeentebestuur van Lede, Welzijnsschakel Lede en Welzijnsschakel Ommekeer uit Erpe-Mere een werkgroep opgericht die dit proces wil opvolgen. De scholen doen reeds inspanningen om onderwijs toegankelijker te maken voor iedereen, maar door een structurele samenwerking hebben gezinnen met een laag inkomen meer kansen voor de toekomst.

Voor onze vereniging is het belangrijk dat gezinnen in armoede een stem krijgen in dit verhaal en dat er naar hun mening wordt geluisterd. Ze zijn tenslotte de personen op wie de schoolcode/kansenas betrekking heeft. De gezinnen in armoede ervaren dagelijks de uitsluiting, kennen de gevoeligheden en kunnen vanuit de dagdagelijkse realiteit een belangrijke bijdrage leveren tot het uitsluiten van armoede. Via 2 groepsgesprekken hebben ouders met armoede-ervaring hun ervaringen op school gedeeld en enkele aanbevelingen geformuleerd.

We willen in het bijzonder de gezinnen bedanken voor hun getuigenissen en hun opbouwende voorstellen, alsook de Provincie Oost-Vlaanderen voor de financiële ondersteuning van dit initiatief. We hopen op verdere vruchtbare samenwerking met de scholen en het OCMW/gemeentebestuur. Samen kunnen we armoede uitsluiten uit onze gemeente!

De kosten op school wegen op ons beperkt inkomen

We moeten leven met een laag inkomen waardoor de kosten op school doorwegen. Het is regelmatig afwegen welke factuur we eerst betalen (bv. de elektriciteit of de schoolrekening) waardoor we soms noodgedwongen uitstellen van betalen. Zeker als alleenstaande ouder en/of als je meerdere kinderen op school hebt, lopen de kosten op.

De kosten van uitstappen en schoolreizen kunnen doorwegen. Er is wel een tussenkomst mogelijk via het OCMW, maar we moeten eerst alles voorschieten en wachten op de facturen van de school. Soms geeft de school wel mogelijkheid tot spreiding van betaling.

In het lager onderwijs zijn busvervoer, opvang en middagmaal bijna onbetaalbaar met ons inkomen. In het secundair onderwijs zijn vooral de aankoop van schoolboeken en ander materiaal in het begin van het schooljaar duur.

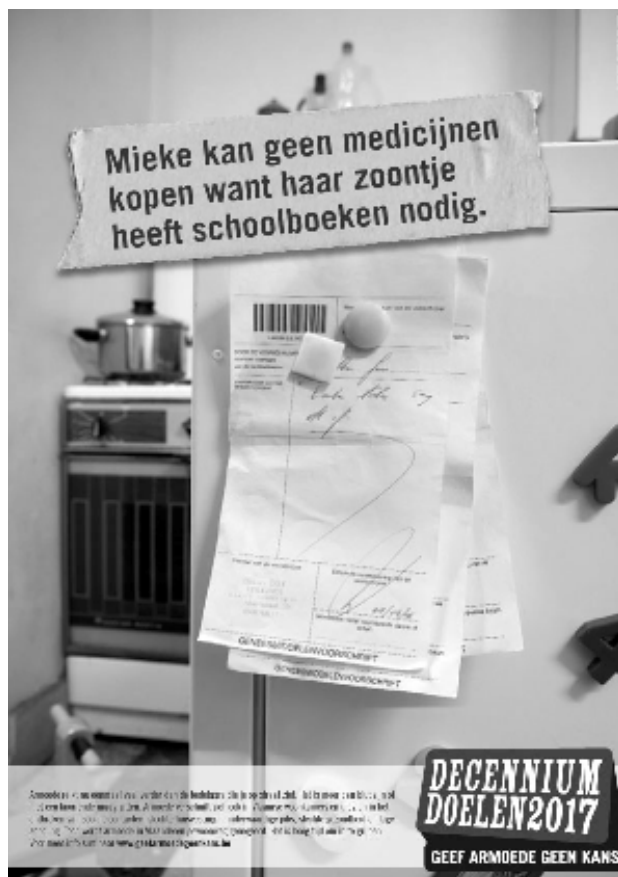
“Voor een alleenstaande is het zwaar, alles komt op je rug terecht! Huishouden, inkopen, werk, de kinderen, de school,... Ik moet mij rechthouden voor mijn kinderen. Moest ik geen kinderen hebben, ik zou het al lang opgegeven hebben!”

“Mijn dochter wou hotelschool volgen en we zijn ons gaan informeren in de “groene poort” in Brugge, maar die school is onbetaalbaar voor ons. Uniform, eten,... dat zijn enorm hoge kosten! Eigenlijk doen ze door de hoge kosten al een voorselectie van de leerlingen. Leerlingen die uit een gezin met een laag inkomen komen, worden per definitie uitgesloten en komen daar niet binnen!”

“Het is toch altijd afwegen... de schoolreis betalen of de elektriciteit!”

“In de beroepsschool moet je veel materiaal aankopen, maar we moeten ook onze boterham kunnen betalen. Omdat we het financieel zo moeilijk hadden stelde de thuisbegeleiding voor ons geld uit te geven aan voeding en dat ze op school maar een oplossing moesten zoeken voor al dat materiaal. Op die manier voelt mijn zoon zich ook bekeken op school...”

“De kosten van het busvervoer en de middagmalen wegen voor mij het meeste door! Ik heb 3 kleine kinderen, je moet dus alle kosten maal 3 rekenen. Ik betaal iedere maand 62 euro enkel al aan vervoer.”

“Mijn dochter maakt binnenkort een reis naar Rome met de school. In totaal heb ik 450 euro moeten ophoesten voor deze reis. Ik heb wel gespreid kunnen betalen, maar het blijft een enorm groot bedrag voor mij. Het middageten zit niet in de prijs, ik moest nog eens 150 euro meegeven. Ik doe dat niet graag, maar ik heb geld moeten lenen van mijn vader omdat allemaal te bekostigen. Eigenlijk heb ik op dit moment een andere grote nood: Ik zou dringend mijn tanden moeten laten doen, maar mijn dochter komt voor... ze zit in haar laatste jaar en het is misschien de laatste keer dat ze zo'n reis kan maken. Ik heb nu voor de eerste keer vernomen dat het OCMW voor 80% kan tussenkomen in de kosten.”

“In het secundair wegen de kosten van de schoolboeken door!”

“Mijn dochter moet stage lopen in Gent en we moeten daarvoor een treinabonnement nemen. Die kosten wegen door!”

“Soms krijg je de kans tot gespreide betaling op school, maar veel gespreide betalingen wegen ook door! Ik regel graag zo snel mogelijk een betaling af, als ik dat kan!”

“Door mijn financiële problemen moet ik mijn kinderen altijd dingen ontzeggen... en daar heb ik vaak schuldgevoelens door!”

“De school zou moeten rekening houden met grote gezinnen, en minder aanrekenen voor het tweede of derde kind!”

“Ik ben bang voor de toekomst! Mijn dochter zit in haar laatste jaar secundair en ze zou graag boekhouding gaan studeren... maar hoeveel gaat dat allemaal kosten? En hoe ga ik dat allemaal gaan betalen?”

“Ik versta niet waarom ze limonade en fruitsap verkopen op school. Dat is duur en niet goed voor de gezondheid!”

Aanbevingen:

- De school kan inspanningen doen om de totale schoolkosten te doen dalen voor alle leerlingen.
- Voor duurdere activiteiten kan de school financiële middelen zoeken om de prijs te drukken en te verzekeren dat de activiteit niemand uitsluit.
- Via de invoer van een kansenpassysteem (soort vrijetijdspas) die reeds bestaat in omliggende gemeenten (Erpe-Mere, Haaltert, Aalst) is het mogelijk buitenschoolse uitstappen toegankelijker te maken voor gezinnen met een laag inkomen.
- De school zou systematisch de mogelijkheid tot gespreide betaling kunnen aanbieden voor grote uitstappen of voor de aankoop van de boeken in het secundair onderwijs.
- De school zou een prijsvermindering kunnen toepassen indien er meerdere kinderen van het gezin in dezelfde school onderwijs volgen.

Mijn kind betaalt de rekening

Soms worden onze kinderen betrokken bij speciale betalingsregelingen of herinneringen van openstaande facturen. Op die manier worden onze kinderen slachtoffer van de situatie en voelen ze zich uitgesloten.

“Een gekende sociale vereniging komt tussen in onze kosten op school. Omdat de factuur rechtstreeks opgestuurd wordt naar de sociale vereniging krijgt mijn zoon enkel een kopie mee in de agenda. De leerkracht vroeg bij het bijzijn van de hele klas aan mijn zoon: “Waarom krijgt gij een kopie van de factuur en niet het origineel zoals al de anderen van de klas?”. Mijn zoon moest uitleg gaan vragen bij de directie. Mijn zoon wist niet dat we hulp kregen voor de schoolrekeningen, maar zo kwam hij het toch te weten. Kinderen worden op die manier het slachtoffer van de situatie!”

“Omdat een gekende sociale vereniging tussenkomst in de kosten van het eten, krijgt mijn kind geen bonnetjes in de refter. De andere kinderen zien dat en lachen hem uit!”

Aanbevelingen:

- Een discrete manier voor het bezorgen van een onbetaalde rekening is via een gesloten enveloppe tussen de agenda.
- De kinderen hoeven op geen enkele manier te weten dat er een speciale betalingsregeling of een openstaande factuur is. Al deze regelingen gebeuren via de ouders.
- Bij achterstallige facturen een standaardbrief toevoegen met informatie rond de mogelijkheid tot gespreide betaling, het bestaan van een vertrouwenspersoon, enz...
- Geef alle ouders de kans tot verschillende betalingsmogelijkheden.
- Geef de rekeningen mee in het begin van de maand, niet op het einde van de maand.

Contact tussen de school/CLB en de ouders niet altijd even vlot

Ondanks de inspanningen van de school verloopt het contact met de gezinnen in armoede niet altijd zo goed. We hebben het soms moeilijk om uit eigen initiatief contact op te zoeken om verschillende redenen :

omdat we ons onzeker voelen, de leerstof van onze kinderen zelf niet onder de knie hebben, we in onze kindertijd slechte schoolervaringen hebben gehad, we steeds onze problemen moeten op tafel leggen of omdat we het gevoel hebben dat onze situatie niet wordt begrepen. Om al die redenen kunnen we niet altijd een vertrouwensrelatie opbouwen. We hebben het heel moeilijk met het nieuws dat onze kinderen beter naar het bijzonder onderwijs gaan, we willen dat onze kinderen alle mogelijke kansen krijgen en het later beter hebben dan wij.

Soms is het praktisch een heel puzzelwerk om op info-avonden of schoolcontacten aanwezig te zijn omdat we geen eigen vervoer of kinderopvang hebben. Zeker als alleenstaande is dat niet evident.

“Voor mij zijn er niet genoeg oudercontacten op school. Ik zou graag meer momenten hebben dat ik de problemen van mijn dochter kan bespreken met de leerkracht. Zelf naar de leerkracht toestappen durf ik minder... Ik voel mezelf te dom, ik versta de lessen vaak niet. “

“De school wil dat mijn kind naar het bijzonder onderwijs gaat. Ik heb het daar heel moeilijk mee en ga niet akkoord. Ik heb geen vertrouwen meer... ik ga niet meer naar het oudercontact.”

“De school zou zich toch ook kunnen afvragen: waarom komt die ouder niet op oudercontact? Ze zouden zelf toch ook eens contact kunnen opnemen! Als alleenstaande moeder met 3 kinderen, zonder vervoer of opvang is dat allemaal zo gemakkelijk niet!”

“Er bestaat bij ons een vertrouwenspersoon op school, maar ik ga daar niet naartoe... ik durf dat niet uit mezelf! Ik zet nooit de eerste stap om de “schooien”!”

“Ik heb geen vertrouwen in de school... ze verstaan mij niet!”

“Het CLB heeft achter mijn rug al een plaats besproken in het bijzonder onderwijs voor mijn kind. Ik heb vroeger slechte ervaringen gehad met het CLB met mijn oudste dochter. Mijn kind kan meer dan ze denken, hij is alleen wat traag. Ik heb het gevoel dat mijn kind wordt opgegeven. hij heeft een moeilijk karakter, en hij is heel druk (hij heeft misschien ADHD). Ik voel mij schuldig... Ik heb veel psychische problemen... ik kan door mijn problemen mijn kind de liefde niet geven die hij nodig heeft!”

“Mijn kind is niet achterlijk! Hij is alleen schoolmoe! Het CLB wou dat hij naar het beroeps ging. Ik heb het daar in het begin moeilijk mee gehad. Op zijn CV komt dat hij beroeps heeft gedaan en dan heeft hij minder kansen. Maar alles bijeen voelt hij zich nu veel gelukkiger op school!”

Aanbevelingen:

- Het aanstellen van een vertrouwenspersoon die voeling heeft met de problemen van gezinnen in armoede kan zorgen voor begrip, discretie en een veilig gevoel bij de gezinnen, de basis voor het uitbouwen van een vertrouwensrelatie.
- Persoonlijk contact blijft heel belangrijk voor de gezinnen. Het is ook de enige weg om een vertrouwensrelatie op te bouwen zodat ouders (sneller) durven praten over hun problemen.
- Een ongedwongen kennismakingsgesprek of gesprek in het begin van het jaar zonder dat er een directe aanleiding is van problemen kan veel doen.
- Een positieve benadering doet wonderen. Positieve boodschappen, informeren over positieve evoluties van de kinderen zijn belangrijk.
- Laagdrempelige infomomenten : opvang voorzien, individueel tijdstip afspreken met de ouders indien ze niet kunnen komen naar infomoment of oudercontact.
- De eindverantwoordelijkheid voor de kinderen ligt bij de ouders. Het is belangrijk de ouders als volwaardige partners te beschouwen en te betrekken bij beslissingen.

We hebben minder toegang tot informatie

De informatie die we krijgen via de school is soms moeilijk verstaanbaar. In het begin van het schooljaar krijgen we zoveel formuleren mee dat we de moed verliezen om ze allemaal door te nemen. De computer en internet zijn niet altijd toegankelijk voor ons en zijn dus geen goede manier om ons te informeren. Vaak weten we niet waar we recht op hebben. Duidelijke gerichte informatie door rechtstreeks contact is voor ons de beste manier.

Aanbevelingen :

- Gebruik eenvoudige taal in brieven en gesprekken.
- Hou er rekening mee dat niet iedereen toegang heeft tot internet of voldoende vaardigheden heeft om met de computer te werken.
- De meest vruchtbare communicatie blijft persoonlijk contact. Enkel een folder meegeven ter informatie werkt niet. De folder dient ter ondersteuning, al geheugensteuntje na een mondelinge uiteenzetting.
- In het begin van het schooljaar krijgen de gezinnen zoveel documenten en informatie te verwerken dat er heel wat gezinnen het schoolreglement niet doornemen. Aparte schriftelijke communicatie rond schoolkosten en betalingen enkele weken na de aanvang van het schooljaar kan helpen.
- De school probeert op zoveel mogelijk manieren en op geregelde basis (bij inschrijving, infoavond, op factuur, nieuwsbrief, website, schoolreglement) aan alle ouders weten dat ze terecht kunnen bij de vertrouwenspersoon. Het is belangrijk dat dit geregeld herhaald wordt.

“Ik heb een brief meegekregen van school, maar ik versta de helft niet wat er in staat!”

“Ik kreeg van de school een brief mee om door te geven hoeveel plaatsen ik wil in de kerk voor de eerste communie. Je kon de informatie enkel doorgeven via e-mail, maar ik heb geen internet en ik kan niet werken met de computer!”

“Mijn dochter gaat binnenkort op schooluitstap voor 50 euro. Ik wist niet dat er tussenkomst van het OCMW mogelijk was!”

“Ik kreeg informatie dat er tussenkomsten in de kosten mogelijk waren op school, ze zouden contact met mij opnemen. Maar ik heb nog altijd niets vernomen!”

“Mijn dochter maakt binnenkort een reis naar Rome met de school. In totaal heb ik 450 euro moeten ophoesten voor deze reis. Ik heb wel gespreid kunnen betalen, maar het blijft een enorm groot bedrag voor mij. Ik doe dat niet graag, maar ik heb geld moeten lenen van mijn vader omdat allemaal te bekostigen. Ik heb nu voor de eerste keer vernomen dat het OCMW voor 80% kan tussenkomen in de kosten.”

Huiswerk is vaak ook zwoegen voor de ouders

We hebben het niet altijd gemakkelijk om onze kinderen te begeleiden bij het huiswerk. Het gebeurt regelmatig dat we het huiswerk niet verstaan of dat we niet goed weten hoe we het moeten aanpakken of wat er wordt verwacht.

“In de school verwachten ze veel! Al vanaf het lager onderwijs moet er worden gepresteerd. Dat legt veel druk op de kinderen en ook op ons. Ze krijgen veel huiswerk! Huiswerk waar ik soms zelf niets van versta!”

“Mijn dochter kreeg haar les wereldoriëntatie onverbeterd terug mee naar huis. Ik verstond zelf weinig van de les. Ik heb uren moeten opzoeken op het internet om de les te verbeteren en te verstaan. Dat vraagt veel energie van mijn dochter en van mij.”

Aanbevelingen:

- Werken aan vertrouwen om het probleem bespreekbaar te maken.
- De school kan huiswerkbegeleiding organiseren (ook voor de ouders) via GOK-leerkracht.
- Een Info-avond organiseren rond huiswerk: hoe de leerstof verwerken? Hoe huiswerk maken?
- De school kan helpen bij het zoeken van een oplossing buiten de school.

Begrip voor de situatie van gezinnen in armoede

Uitsluiting is een rode draad in ons dagelijks leven op alle levensdomeinen : onderwijs, gezondheid, huisvesting, werk,... We hebben in het verleden vaak te maken gehad met minder goede ervaringen met hulpverlening. Het gebeurt nog steeds dat onze kinderen bepaalde activiteiten worden ontzegd omdat er achterstallige facturen zijn. Die momenten van uitsluiting liggen heel gevoelig en bevorderen niet een goede relatie met de school.

We voelen ons niet goed omdat we steeds moeten “hulp”vragen en ons probleem uitleggen. Vaak durven we de leerkracht of vertrouwenspersoon niet aan te spreken en blijven we zitten met onze frustraties en vragen.

Ervaringen van uitsluiting

“Ik heb soms het gevoel dat ze mijn kinderen op school altijd naast de kinderen zetten van de wijk. Die van de wijk, bij die van de wijk!”

“Omdat een gekende sociale vereniging tussenkomst in de kosten van het eten, krijgt mijn kind geen bonnetjes in de refter. De andere kinderen zien dat en lachen hem uit!”

“Ik heb ooit meegemaakt dat mijn kind geen eten kreeg omdat de rekeningen niet betaald waren.”

“Ik weet op mijn school van een kind dat als enige niet mee op schooluitstap kon omdat de ouders het niet konden betalen. Stel U voor dat kind moest daar alleen op school de hele dag zitten wachten...”

Een afhankelijke positie: steeds hulp moeten vragen

“Bij ons op school werken ze met 10 beurtenkaarten voor het middagmaal die ik vroeger contant moest betalen. Maar door de contante betaling kreeg ik geen betaalbewijs en kon ik geen hulp krijgen via een sociale vereniging. Nu worden de kosten per trimester aangerekend via de schoolrekening. Maar zo is er teveel tijd tussen en stapelen de kosten zich te veel op en dat heb ik niet graag. Via een tussenkomst van de thuisbegeleiding krijg ik nu regelmatig rekeningen. Altijd al dat geregeld... dat moeten uitleggen en verantwoorden... dat is zo vermoeiend en pijnlijk!”

“Ze hebben op school gezegd dat er een soort sociale kas bestaat, maar ik durf uit mezelf geen hulp vragen!”

“We staan altijd in het krijt ... altijd moeten we hulp vragen aan het OCMW of andere organisaties. We zijn altijd afhankelijk van anderen...”

“Voor iedere stap in mijn leven...moet ik uitleg geven! De hulpverleners, ze beslissen over mijn leven!”

“In het begin van het schooljaar krijg ik iedere keer papieren mee om in te vullen. Ik moet dan iedere keer opnieuw die pijnlijke dingen vermelden. Ik “krijg” het dan iedere keer... ik wordt daar zo zenuwachtig van. Ik schrijf dat allemaal op, maar daar gebeurt niets mee...”

“Ik heb vernomen dat de thuisbegeleiding binnenkort zal stoppen, ik weet niet waarom ik daar geen recht meer op heb. Ik zou nu begeleiding krijgen via de commissie, maar dat is altijd opnieuw beginnen. Ik heb veel psychische problemen en ik moet iedere keer opnieuw mijn verhaal doen, dat is zo vermoeiend en zo kun je geen vertrouwen opbouwen.”

“We hebben veel problemen thuis en onze kinderen nemen die problemen ook mee naar school!”

Aanbevelingen:

- Altijd zelf voor wat extra materiaal zorgen indien de kinderen iets moeten meebrengen van school (kranten, fietsen,...). Zo worden ze er niet over aangesproken.
- Zie ook aanbevelingen “Contact school met de ouders”.
- Vorming rond de leefwereld van mensen in armoede voor personeel zorgt voor een meer begripvolle relatie en een betere communicatie met gezinnen in armoede.

Verjaardagsfeestjes... feestjes voor iedereen?

Aan feestjes binnen en buiten de school kunnen onze kinderen niet altijd meedoen omdat de kosten te hoog liggen. We hebben het gevoel dat onze kinderen minder deelnemen aan het sociaal leven buiten de school.

“Verjaardagsfeestjes zijn een probleem! Vroeger kon je appels meegeven naar school en iedereen was tevreden. Nu verwachten de kinderen andere, duurdere dingen. Ik had een cake gebakken en meegegeven naar school voor de verjaardag van mijn dochter, maar mijn dochter was bang voor de reacties van de klas... het zou niet goed genoeg zijn!”

“Ik heb soms het gevoel dat kinderen uit de “wijk” achtergestoken worden: “Naar verjaardagsfeestjes van kinderen uit de wijk... daar mogen mijn kinderen niet naartoe!” De sociale wijk, dat zijn de “marginalen”!”

“Op verjaardagsfeestjes is het nu de gewoonte cadeaubons te geven van 10 of 12 euro. Daar kan ik niet aan meedoen...”

“Als verjaardagsfeestje gaan we altijd fietsen met de vriendjes van de klas. We fietsen naar de ijsboer en daar krijgen de kinderen een ijsje van 1 euro en ze zijn ook gelukkig!”

“Ik kan geen verjaardagsfeestjes geven... ik kan dat financieel niet aan en mijn huis is te klein! “

Aanbevelingen :

- Maak duidelijke afspraken in de klas rond de verjaardagen van de kinderen.
- Het mag gerust feestelijk, maar waak er over dat de activiteit toegankelijk is voor alle kinderen.
- Cadeautjes zijn duur. Zoek een alternatieve bedanking voor de leerkrachten aan het einde van het schooljaar.

Bijlage 1:

Als voorbeeld
de schoolcode
van de
gemeente
Erpe-Mere

1. De school doet inspanningen om de totale schoolkosten te doen dalen

Het schoolteam zoekt steeds naar de –voor de ouders- financieel voordeligste manier om haar pedagogisch project te realiseren. De school engageert zich om op kritische wijze, de aangerekende kosten te bekijken in functie van een betere beheersing en/of mogelijke daling van de totale kostprijs.

2. De school geeft in het begin van het schooljaar een volledig overzicht van de kosten

Het schoolteam deelt bij de aanvang van een schooljaar de kostprijs van het nieuwe schooljaar mee aan de ouders. Het overzicht bevat de verplichte uitgaven (vb. boeken, uitstappen, zwemmen, gymkledij,...) en de niet verplichte uitgaven (vb. reis in een vakantieperiode, abonnementen, drankje,...). Dit kan op verschillende manieren (schoolreglement, schoolkrantje, infobrochure,...).

3. Dure activiteiten worden beperkt, de school zoekt financiële middelen om de kostprijs te drukken.

Als het schoolteam activiteiten tijdens de schooluren organiseert, stelt het schoolteam zich tot doel alle leerlingen te laten deelnemen. Voor deze activiteiten mag de financiële bijdrage nooit uitsluiting in de hand werken. Dure activiteiten worden beperkt en de school zoekt financiële middelen om de kostprijs van de activiteit voor de ouders te drukken. Voor activiteiten buiten de reguliere lestijden geldt hetzelfde principe. Wat niet voor alle leerlingen financieel haalbaar is, kan nooit voorbereid of verwerkt worden tijdens de lessen.

4. Herinneringen van onbetaalde rekeningen worden niet via de leerling bezorgd

Het schoolsecretariaat kan de schoolrekening enkel de eerste keer via de kinderen/leerlingen aanbieden. In andere omstandigheden mag het schoolteam de leerling nooit betrekken in de problematiek van de onbetaalde schoolrekening. De schoolrekening is een transactie die tussen de school en de ouders plaatsvindt. Individuele aspecten worden met de grootste discretie behandeld. Herinneringen aan onbetaalde schoolrekeningen worden niet via de leerlingen aan de ouders bezorgd. Ook de schoolagenda is geen geschikt kanaal om de ouders aan te manen om rekeningen te betalen. De onbetaalde schoolrekening is een probleem tussen de school en de ouders. Leerlingen worden buiten de problematiek gehouden.

5. Gespreide betaling mogelijk bij grote schooluitgaven of financiële problemen

De school biedt de ouders de mogelijkheid tot gespreide betaling aan bij grotere schooluitgaven of in geval van financiële problemen. In het schoolreglement wordt vermeld welke stappen er gezet moeten worden in geval van betalingsmoeilijkheden. Het bestaan van ondersteuningsmogelijkheden wordt in zijn algemeenheid vermeld.

6. Iedere school heeft een vertrouwenspersoon die vorming krijgt

Binnen elke school wordt een vertrouwenspersoon aangeduid als aanspreekpunt voor deze problematiek. Deze vertrouwenspersoon engageert zich tot het volgen van vorming i.v.m. de problematiek van kansarmoede.

7. Positieve relatie, geen vooroordelen, begrip voor gezinnen met een beperkt inkomen.

De directeur engageert zich om samen met het schoolteam te werken aan positieve beeldvorming over (kans-)arme gezinnen. Vorming over de achtergrond van deze kinderen/leerlingen kan heel wat misverstanden oplossen opdat leerkrachten leren signalen van ouders en kinderen juist te interpreteren.

8. Vlotte doorverwijzing naar andere diensten

De school engageert zich tot samenwerking met andere (sociale) diensten teneinde ernstige probleemsituaties in teamverband te bespreken en te behandelen. We danken hierbij in eerste instantie aan CLB, OCMW en Politie. Teneinde deze samenwerking te vergemakkelijken zal binnen deze diensten een contactpersoon worden aangeduid.

Bijlage 2:
Kansenpas

Wat is een schoolkansenpas?

Een pas waarmee kinderen uit gezinnen met een laag inkomen aan verlaagde prijs kunnen deelnemen aan culturele, sociale of sportactiviteiten binnen het schoolverband.

Voor wie is de schoolkansenpas?

De schoolkansenpas is toegankelijk voor alle gezinnen van de gemeente met een laag inkomen. De schoolkansenpas kan gratis aangevraagd worden op het OCMW die aan de hand van vaste criteria bepaalt of het gezin wel of niet recht heeft op de kansenpas.

De aanvrager hoeft geen cliënt te zijn van het OCMW. Voor de aanvraag heeft men de volgende documenten nodig : belastingsbrief, huurcontract, bewijzen van medische kosten,...

Ieder kind van de familie krijgt een individuele kansenpas. De kansenpas is voor strikt persoonlijk gebruik. De pas is een gans jaar geldig en kan jaarlijks hernieuwd worden.

Het OCMW geeft met toestemming van het gezin de namen van de kinderen door die een schoolkansenpas hebben of het gezin kan zich zelf ook aanmelden op school met de kansenpas. De school zal dan de kansenpastarieven aanrekenen op de schoolfactuur en een deel van de kosten kunnen factureren aan het OCMW.

Hoe is de verdeelsleutel van de kosten van de activiteit met kansenpastarief?

De basis van de kansenpaswerking is **solidariteit**. Alle betrokken partijen nemen een deel van de kost op zich :

Halve dag-activiteit (bv. toneelvoorstelling, ...): 1euro 50 voor de ouders, ½ voor de school, de rest voor het OCMW.

Dag-activiteit (bv. daguitstap naar pretpark) : 3 euro voor de ouders, ½ voor de school, de rest voor het OCMW.

Meerdaagse activiteit (bv. boerderijklas) : ¼ voor de ouders, ¼ voor de school, ½ voor het OCMW.

